

Zajímavé bryofloristické nálezy XLI

Interesting bryofloristic records, XLI

Pavel Dřevojan¹ [ed.], Michal Hájek¹, Petra Hájková^{1,2}, Eliška Kolářová³, Jan Kučera⁴, Jitka Kučerová⁴, Ivana Marková⁵ & Frank Müller⁶

¹Masarykova univerzita, Přírodovědecká fakulta, Ústav botaniky a zoologie, Kotlářská 2, CZ-611 37 Brno, e-mail: pavel.drevojan@seznam.cz; ²Botanický ústav AV ČR, v. v. i., Paleoekologické oddělení, Lidická 25/27, CZ-602 00 Brno; ³U Jam 24, CZ-323 00 Plzeň; ⁴Jihočeská univerzita, Přírodovědecká fakulta, Katedra botaniky, Branišovská 1760, CZ-370 05 České Budějovice; ⁵Správa NP České Švýcarsko, Pražská 457/52, CZ-407 46 Krásná Lípa; ⁶Technische Universität Dresden, Institut für Botanik, Mommsenstraße 13, D-010 62 Dresden

Taxonomické pojetí, nomenklatura a kategorie ohrožení se řídí aktuálním seznamem mechorostů České republiky (Kučera et al. 2012). Zeměpisné souřadnice jsou uváděny jako úhlové geografické v systému WGS-84. Akronymy veřejných herbářů jsou v souladu s Index Herbariorum (NYBG 2024).

Anastrophyllum michauxii **EN** (E. Kolářová)

- Česká rep., CHKO Broumovsko, okr. Náchod, Žďár nad Metují: PP Kočičí skály, kolmá pískovcová skalní stěna, zhruba 1,7 m nad zemí [50°33'52,2"N, 16°12'35,4"E, kv. 5463a], 575 m n. m., 15. 10. 2019 leg. E. Kolářová, rev. J. Kučera, CBFS 25381. Velikost populace kolem 200 cm², gemiferní, spolu s druhy *Sphenolobus minutus*, *Dicranodontium denudatum*, *Dicranum scoparium* a *Tetraphis pellucida*.
- Česká rep., CHKO Broumovsko, okr. Náchod, Žďár nad Metují: PP Kočičí skály, kolmá pískovcová skalní stěna, zhruba 0,5 m nad zemí [50°33'53,2"N, 16°12'36,7"E, kv. 5463a], 560 m n. m., 15. 10. 2019 leg. E. Kolářová, rev. J. Kučera, CBFS 25380. Velikost populace kolem 40 cm², gemiferní, spolu s druhy *Barbilophozia barbata*, *Bazzania trilobata*, *Mylia taylorii*, *Sphenolobus minutus* a *Leucobryum juniperoideum*.
- Česká rep., CHKO Broumovsko, okr. Náchod, Žďár nad Metují: PP Kočičí skály, kolmá pískovcová skalní stěna u turistické cesty před schůdky vytesanými do skály, zhruba 1 m nad zemí [50°33'53,0"N, 16°12'39,9"E, kv. 5463a] 560 m n. m., 1. 10. 2019 leg. E. Kolářová, rev. J. Kučera, CBFS 25379. Velikost populace kolem 200 cm², gemiferní, spolu s druhy *Bazzania trilobata*, *Sphenolobus minutus* a *Dicranodontium denudatum*.
- Česká rep., CHKO Broumovsko, okr. Náchod, Žďár nad Metují: PP Kočičí skály, kolmá pískovcová skalní stěna v průrvě, zhruba 2 m nad zemí [50°33'47,5"N, 16°12'45,8"E, kv. 5463a], 575 m n. m., 26. 9. 2019 leg. E. Kolářová, rev. J. Kučera, CBFS 25382. Velikost populace kolem 800 cm², gemiferní.

- Česká rep., CHKO Broumovsko, okr. Náchod, Žďár nad Metují: PR Ostaš, kolmá pískovcová skalní stěna a menší balvan u stěny [50°33'30,7"N, 16°12'25,2"E, kv. 5463a], 670 m n. m., 30. 4. 2020 not. E. Kolářová. Dvě mikropopulace, 300 cm² a 150 cm², gemiferní, spolu s druhy *Lepidozia reptans*, *Sphenobolus minutus*, *Dicranodontium denudatum* a *Leucobryum glaucum*.
- Česká rep., CHKO Broumovsko, okr. Náchod, Žďár nad Metují: PR Ostaš, kolmá pískovcová skalní stěna a velký balvan [50°33'31,7"N, 16°12'25,7"E, kv. 5463a], 675 m n. m., 30. 4. 2020 not. E. Kolářová. Dvě mikropopulace, velikost 100 cm² a 80 cm², spolu s druhy *Ptilidium ciliare*, *Dicranodontium denudatum* a *Dicranum scoparium*.
- Česká rep., CHKO Broumovsko, okr. Náchod, Žďár nad Metují: PR Ostaš, kolmá pískovcová skalní stěna pod turistickou cestou [50°33'33,1"N, 16°12'26,1"E, kv. 5463a], 675 m n. m., 30. 4. 2020 not. E. Kolářová. Dvě mikropopulace, 5 cm² a 30 cm².

PP Kočičí skály a PR Ostaš (obě MCHÚ se nachází na kopci Ostaš) hostí velkou populaci játrovky *Anastrophyllum michauxii*. Při bryologickém průzkumu byl druh nalezen celkově na sedmi mikrostanovištích. Uvážíme-li však, že většina plochy skalních stěn obou zvláště chráněných území není přístupná, je zřejmé, že množství mikropopulací bude výrazně vyšší. Kromě NPR Adršpašsko-teplické skály byl druh na dalších místech svého současného výskytu (České Švýcarsko, PR Hruboskalsko, PR Křížový vrch, NPR Broumovské stěny, Šumava, Podkrkonoší a Beskydy), nalezen pouze v jedné, případně dvou mikropopulacích (AOPK ČR 2024). Proto je populace druhu na vrchu Ostaš společně s populací v Adršpašsko-teplických skalách pravděpodobně největší v České republice a Broumovsko je centrem výskytu tohoto druhu u nás.

Mannia gracilis **EN** (E. Kolářová)

- Česká rep., Lužické hory, okr. Česká Lípa, Pysk: PP Pustý zámek, 1,6 km SV od železniční zastávky Horní Kamenice, skalní výchozy v jihovýchodní části přírodní památky, na zemi na částečně zastíněné skalní terásce několik metrů nad silnicí [50°48'13,2"N, 14°27'32,6"E, kv. 5152d], 355 m n. m., 4. 5. 2022 leg. E. Kolářová, rev. J. Kučera, CBFS 25378. Čtyři plodné mikropopulace po 100 cm².

Vzácná játrovka vyhledávající skalní terásky a skuliny mírně bazických skal. V České republice je recentně známa pouze z Hrubého Jeseníku (AOPK ČR 2024). V regionu byl druh v minulosti nalezen na vrchu Klíč u Nového Boru (Váňa 1974).

Metzgeria violacea **VU** (F. Müller, E. Kolářová, J. Kučerová & I. Marková)

- Česká rep., okr. Most, Brandov: borka buku lesního v údolí Načetinského potoka nedaleko osady Kolonie 1,5 km ZJZ od kostela [50°37'30,6"N, 13°22'20,4"E, kv. 5346c], 515 m n. m., 24. 2. 2022 leg. F. Müller, DR.
- Česká rep., okr. Děčín, Labská Stráň: borka javoru kleny v údolí Suché Kamenice nad přítokem Janovského potoka 1,1 km SSV od středu obce [50°51'28,0"N, 14°14'22,7"E, kv. 5151a], 215 m n. m., 9. 11. 2023 leg. F. Müller, DR.
- Česká rep., Slavkovský les, okr. Tachov, Michalovy Hory: 640 m SZ od kostela v obci, teplá stráň s remízky nad vesnicí, borka hlohu [49°54'09,4"N, 12°46'45,4"E, kv. 6042d], 570 m n. m., 11. 8. 2021 leg. E. Kolářová, rev. J. Kučera, CBFS 25368. Dvě mikropopulace.

- Česká rep., Šumava, okr. Prachatice, Včelná pod Boubínem: PR Čertova stráž, 2,2 km ZSZ od kaple v obci, v nivě Boubínského potoka, na třech kmenech javoru kleny [49°00'21,6"N, 13°52'42,6"E, kv. 6949c], 725 m n. m., 3. 8. 2023 leg. E. Kolářová, rev. J. Kučera, CBFS 25364. První klen: porost o velikosti 16 cm², na severní straně kmene 55 cm nad zemí. Druhý klen: porost o velikosti 16 cm², na severní straně kmene 107 cm nad zemí. Třetí klen: strom rostoucí na břehu potoka, šest trsů, dohromady zhruba 100 cm², spolu s *Hypnum cupressiforme*, *Orthotrichum pallens* a *Pylaisia polyantha*.
- Česká rep., Šumava, okr. Prachatice, Nicov-Studenec: navrhovaná PR Krousov, 690 m VJV od kaple ve Studenci, smrčina s příměsí listnatých stromů, borka jeřábu ptačího [49°06'41,1"N, 13°37'44,1"E, kv. 6847d], 865 m n. m., 26. 6. 2021 leg. E. Kolářová, rev. J. Kučera, CBFS 25365. Porost o velikosti 42 cm², spolu s *Orthotrichum affine* a *Pylaisia polyantha*.
- Česká rep., CHKO Třeboňsko, okr. Tábor, Horusice: u cesty podél Zlaté stoky, 380 m VSV bývalé hájovny Ruda [49°09'06"N, 14°41'53"E, kv. 6854a], 420 m n. m., 3. 4. 2024 leg. J. Kučerová, rev. J. Kučera, CBFS 25403. Odhad velikosti populace asi 15 cm².
- Česká rep., Krkonoše, okr. Trutnov, Horní Maršov, osada Stará Hora: jeřáb ptačí u zelené turistické cesty ve smrkové monokultuře 300 m V osady [50°40'08,7"N, 15°48'47,1"E, kv. 5360b], 785 m n. m., 14. 8. 2023 leg. I. Marková & P. Zdvorák, herb. I. Marková. Velikost populace 2 cm², na kmeni ve výšce 90 cm nad zemí, jihozápadní až západní expozice, doprovodné druhy: *Hypnum cupressiforme* var. *filiforme* a *Orthotrichum* sp. (steril.).

V České republice byl tento druh v současnosti zaznamenán pouze na západě státu, zejména na Šumavě (cf. AOPK ČR 2024). V Sasku byl poprvé nalezen v roce 2008 (Biedermann & Müller 2011) a od té doby zde nálezů přibývá. Druh je pravděpodobně častější v sousední části severozápadních Čech. Z Třeboňska dosud existoval pouze doklad A. Weidmanna z roku 1891 sbíraný v Třeboni (Duda 1988), nejbližší recentní nález je z Petříkova (Bryonora 67: 45, 2021). Nález z Krkonoš představuje první údaj z tohoto pohoří (cf. Duda 1988). Je proto třeba věnovat zvýšenou pozornost výskytu druhu v této oblasti i jinde v Čechách.

Obtusifolium obtusum EN (E. Kolářová)

- Česká rep., Jizerské hory, okr. Jablonec nad Nisou, Kořenov-Jizerka: 0,9 km SV od vrcholu Jelení stráně (1018 m n. m.), na zemi na cestičce od zvěře v mladém rozvolněném smrkovém lese [50°50'25,8"N, 15°21'33,8"E, kv. 5158c], 840 m n. m., 28. 9. 2019 leg. E. Vicherová, rev. J. Kučera, CBFS 22048.

Játrovka byla nalezena kousek od hranice NPR Rašeliniště Jizery. Velikost populace se pohybovala přibližně mezi 50–100 cm². Populace druhu byla sterilní. Játrovka je v České republice recentně známa z Krušných hor, Krkonoš, Jeseníků, Šumavy a Slavkovského lesa (AOPK ČR 2024).

Campylophyllum halleri EN (E. Kolářová)

- Česká rep., Orlické hory, okr. Rychnov nad Kněžnou, Sedloňov: PR Sedloňovský vrch, svislá stěna betonového bunkru v lese [50°20'04,1"N, 16°21'18,9"E, kv. 5664c], 1005 m n. m., 18. 7. 2019 leg. E. Kolářová, rev. J. Kučera, CBFS 22222.

Druh rostoucí obvykle na mírně chráněných vápencových skalách v horských oblastech nebo lokálně chladnějších biotopech v nižších polohách. V PR Sedloňovský vrch byl druh nalezen na kolmé stinné zdi betonového

bunkru (součást československého opevnění vystavěného před 2. světovou válkou). Populaci tvořily dva trsy o velikosti 50 cm² a 10 cm², rostoucí spolu s mechy *Bryoerythrophyllum recurvirostrum*, *Didymodon rigidulus* a *Schistidium apocarpum*. Většina známých nálezů druhu v České republice pochází z Krkonoš, ojedinělé výskyty byly zaznamenány na Králickém Sněžníku, Českomoravské vrchovině, u Přerova a v Českém krasu (AOPK ČR 2024).

Cryphaea heteromalla **NE** → **DD** (E. Kolářová & I. Marková)

- Česká rep., okr. Šumperk, Staré Město: remíz u cesty, 650 m SV od kostela v obci [50°09'59,0"N, 16°57'11,6"E, kv. 5867b], 585 m n. m., 14. 8. 2023 leg. E. Kolářová, rev. J. Kučera, CBFS 25367. Druh roste na v úhlu 45° do louky nakloněném kmeni vrby křehké, nalezeny dva trsy, každý o velikosti 9 cm². Oba plodné trsy rostou ve výšce 182 cm nad zemí na severovýchodní straně kmene, spolu s druhy *Hypnum cupressiforme*, *Orthotrichum affine*, *O. speciosum* a *Pylaisia polyantha*.
- Česká rep., Krkonoše, okr. Trutnov, Horní Maršov, osada Stará Hora: javor klen u cesty procházející osadou, 370 m JZ rozcestníku Pod Starou horou [50°40'04,0"N, 15°48'29,8"E, kv. 5360b], 740 m n. m., 14. 8. 2023 leg. I. Marková & P. Zdvořák, herb. I. Marková. Velikost populace 25 cm², na kmeni ve výšce 50 cm nad zemí, severovýchodní expozice.

Druh byl v České republice poprvé objeven v roce 2018 u Jindřichovy Hory v Českém lese (Kučera & Vicherová 2019). V roce 2023 však nebyl E. Kolářovou zde ani v okolí původního nálezu výskyt ověřen. V České republice je tedy druh *Cryphaea heteromalla* v současnosti znám pouze ze dvou výše uvedených lokalit.

Encalypta ciliata **VU** (P. Dřevojan)

- Česká rep., okr. Brno-venkov, Doubravník: teráska skály u železniční trati do Borače naproti papírně v Prudké 1,7 km JV od kostela [49°24'51,9"N, 16°22'07,1"E, kv. 6564c], 305 m n. m., 20. 4. 2023 leg. P. Dřevojan, rev. S. Kubešová, BRNU.

Během opakovaných návštěv lokality jsem potvrdil recentně známé výskyty ohrožených mechorostů *Reboulia hemisphaerica*, *Plagiopus oederianus* a *Saelania glaucescens* (Kučera et al. 2011), ale druh *Encalypta ciliata* jsem zde zaznamenal teprve na jaře roku 2023. Z okolí Prudké ho v minulosti uváděl Šmarda (1946).

Entosthodon fascicularis **VU** (P. Dřevojan)

- Česká rep., okr. Brno-venkov, Maršov: břeh lesní cesty na modře značené turistické trase na okraji mýtiny 2,2 km JZ od kaple [49°16'13,2"N, 16°20'13,7"E, kv. 6764a], 350 m n. m., 7. 4. 2023 leg. P. Dřevojan, det. Z. Hradílek, BRNU.

Mech rostl na mírně vlhkém stanovišti, což dokresluje společný výskyt na lokalitě s druhy *Fissidens bryoides*, *Funaria hygrometrica* a *Physcomitrium pyriforme*.

Microerhynchium pumilum **DD** (E. Kolářová)

- Česká rep., Český kras, okr. Beroun, Karlštejn: PR Voškov, zalesněný prudký svah se skalními výchozy, na zemi [49°55'03,0"N, 14°11'16,2"E, kv. 6051c], 255 m n. m., 17. 4. 2020 leg. E. Kolářová, rev. J. Kučera, CBFS 23119.

Microerhynchium pumilum je teplomilný druh rostoucí na bazické zemi, případně na slabé vrstvě země na kamenech. V České republice byl druh dosud nalezen pouze v botanické zahradě v Praze (AOPK ČR 2024), jedná se tedy o druhou známou tuzemskou lokalitu druhu. Je však možné, že byl přehlížen a bude se vyskytovat na dalších místech v teplejších oblastech.

Physcomitrium sphaericum **VU** (P. Dřevojan)

- Česká rep., okr. Třebíč, Koněšín: obnažený bahňitý levý břeh Jihlavy v místě vzdutí vodní nádrže Dalešice 2,8 km ZSZ od kostela [49°11'38,0"N, 16°00'10,9"E, kv. 6862a], 375 m n. m., 1. 11. 2023 leg. P. Dřevojan, det. S. Kubešová, BRNU.

Nejbližší recentní údaje pochází z Velkomeziříčska, kde byl druh zjištěn na obnažených dnech několika rybníků (Bryonora 48: 65, 2011).

Pohlia longicolla **EN** (J. Kučera)

- Česká rep., Krkonoše, okr. Trutnov, Špindlerův Mlýn: Labský důl, Pančavská jáma, Pančavská stěna, ca 160 m JV horního konce Pančavského vodopádu, polostinná štěrbina žulové skály [50°45'35,9"N, 15°32'47,7"E, kv. 5259a], ca 1240 m n. m., 24. 8. 2013 leg. J. Kučera, CBFS 16194.
- Česká rep., Krkonoše, okr. Trutnov, Pec pod Sněžkou: Velká Studniční jáma, střední část prostřední rokle, 570 m JV vrcholu Studniční hory, štěrbina severovýchodně orientované svorové skály pod převísem [50°43'25,7"N, 15°42'43,7"E, kv. 5260c], 1355 m n. m., 4. 9. 2016 leg. J. Kučera, CBFS 19076.

Velmi vzácný druh mechu, udávány recentně pouze ze dvou lokalit v Hrubém Jeseníku (Vysoký vodopád a Tabulové skály; Zmrhalová 1994, Kučera et al. 2009) a z karu Čertova jezera na Šumavě (Soldán & Váňa 2002). Výše uvedené dvě položky druhu byly v herbáři autora dosud mylně určeny jako běžnější druh *Pohlia elongata*, při revizi byly rostliny pro nezávislé potvrzení určení i molekulárně barkodovány.

Rhynchostegiella teneriffae **EN** (P. Dřevojan)

- Česká rep., okr. Zlín, Zlín-Malenovice: příležitostně oplachovaný kámen na levém břehu potoka Baláš 1,8 km VJV od hradu [49°11'44,6"N, 17°37'19,8"E, kv. 6871b], 290 m n. m., 26. 3. 2023 leg. P. Dřevojan, rev. S. Kubešová, BRNU.
- Česká rep., okr. Zlín, Zlín-Malenovice: příležitostně oplachovaný kámen na levém břehu Slanického potoka 2,4 km VSV od hradu [49°12'33,6"N, 17°37'55,1"E, kv. 6771d], 260 m n. m., 26. 3. 2023 leg. P. Dřevojan, rev. S. Kubešová, BRNU.
- Česká rep., okr. Zlín, Zlín: oplachovaný pískovcový kámen v malém vodopádu s tvorbou pěnovce na Slanickém potoce 3,2 km JZ od zámku [49°12'05,2"N, 17°38'23,2"E, kv. 6771d], 340 m n. m., 26. 3. 2023 leg. P. Dřevojan, rev. S. Kubešová, BRNU.

V okolí Zlína druh 5. 10. 1944 sbíral J. Jedlička – Malenovice: v lesním údolí ku Salaši, GM. Popis lokality lze poměrně přesně vztáhnout k údolí potoka Baláš, kde se mi podařilo výskyt druhu potvrdit. Dále jsem mech nalezl na dvou místech v nedalekém údolí Slanického potoka. Na Moravě ho dosud našel V. Pospíšil jen u Luhačovic a Nedašovy Lhoty (Pospíšil 1991, 1994). Na první z lokalit – u pramene Ottovka v Luhačovicích došlo od doby Pospíšilova nálezů k úpravám a druh se mi zde nepodařilo ověřit.

Místo nálezu u Nedašovy Lhoty není dobře lokalizované, což ztěžuje revizi této lokality. Druh byl v nedávné době zjištěn ještě Z. Hradilkem v Hranické propasti (Bryonora 44: 38, 2009).

Sciuro-hypnum flotowianum **DD** (F. Müller)

- Česká rep., okr. Děčín, Doubice: čedičové balvany v listnatém lese na severním svahu vrchu Spravedlnost (533 m n. m.) 1,2 km JJV od kostela [50°52'49,8"N, 14°28'2,4"E, kv. 5152b], 505 m n. m., 5. 1. 2020 leg. F. Müller, DR.

Ze severozápadních Čech nejsou zřejmě dosud známy žádné nálezy tohoto druhu (cf. AOPK ČR 2024). V sousedním Sasku je jeho výskyt soustředěn na čedičové kopce v Horní Lužici (Müller 2004). Lze tedy očekávat další nálezy na bazaltových vrších v české části Lužických hor.

Seligeria calcarea **EN** (P. Dřevojan)

- Česká rep., okr. Břeclav, Sedlec: vápencový kámen na dně bývalého lůmku v PP Skalky u Sedlece 1,9 km ZJZ od kostela [48°46'34,6"N, 16°40'23,1"E, kv. 7266a], 220 m n. m., 10. 4. 2023 leg. P. Dřevojan, det. S. Kubešová, BRNU.

Na Moravě byl druh v nedávné době nalezen pouze na dvou místech na Tišnovsku – v údolí Pejškovského potoka u Heroltic a v PP Malhostovické kopečky (Kučera et al. 2011). Na těchto lokalitách jsem v posledních letech po druhu neúspěšně pátral. Nález mechu v PP Skalky u Sedlece rozšiřuje seznam vzácných bazifilních druhů (*Grimmia crinita* a *Pseudocrossidium revolutum*), které jsou z rezervace známy (Kučera et al. 2017).

Tetrodontium ovatum **DD** (F. Müller)

- Česká rep., okr. Děčín, Doubice: skalní dutiny pískovcových skal v údolí Krínice nedaleko Pašerácké stezky 5,2 km ZSZ od kostela [50°54'12,2"N, 14°23'14,9"E, kv. 5052c], 275 m n. m., 16. 10. 2019 not. F. Müller & F. Strohbach.

Rozšíření druhu v České republice není dostatečně známé. Nedávno byl zjištěn na Šumavě (Bryonora 40: 42, 2007) a v Krušných horách (Bryonora 45: 45, 2010). V oblasti Českosaského Švýcarska druh v posledních letech nalezl F. Strohbach na četných lokalitách ve východní části Saského Švýcarska (nepubl., částečně rev. F. Müller). Na tuto oblast rozšíření přímo navazuje nově objevený výskyt v Českém Švýcarsku.

Ulota coarctata **CR** (E. Kolářová)

- Česká rep., Lužické hory, okr. Děčín, Česká Kamenice: PR Maiberg, 2,3 km SZ od kostela v obci, borka listnatého stromu [50°48'35,7"N, 14°23'25,7"E, kv. 5152c], 320 m n. m., 23. 9. 2022 leg. E. Kolářová, rev. J. Kučera, CBFS 25362.

Druh je v České republice recentně známý pouze na třech lokalitách – dvě lokality se nachází na Šumavě a jedna v Lužických horách (AOPK ČR 2024). V PR Maiberg byl nalezen jeden malý plodný trs. Druh bohužel nebyl poznán v terénu, velikost populace by zde proto mohla být větší.

Warnstorfia pseudostraminea **EN** (P. Hájková, M. Hájek & E. Kolářová)

- Česká rep., Krkonoše, okr. Trutnov, Pec pod Sněžkou: horní část rašelinné louky 290 m SV od Lesní boudy, mezi rašelínky v zamokřené části [50°40'41,1"N, 15°42'46,7"E, kv. 5360a], 1100 m n. m., 24. 9. 2023 leg. P. Hájková & M. Hájek, det. P. Hájková, rev. E. Mikulášková, BRNU. Velikost populace ca 100 cm².

- Česká rep., Jizerské hory, okr. Jablonec nad Nisou, Desná: 10 km S od kostela v obci, na vlhké zemi v příkopě u lesní cesty u velkého kamene [50°51'09,5"N, 15°18'59,6"E, kv. 5157b], 895 m n. m., 28. 9. 2019 leg. E. Kolářová, rev. J. Kučera, CBFS 25383. Velikost populace 2 m².

Warnstorfia pseudostraminea je druh nevápnitých a slabě vápnitých rašelinišť, který se u nás vyskytuje v několika územích (Krušné a Jizerské hory, Ještědský hřbet, Krkonoše, Šumava, Orlické hory a Oderské vrchy; Man et al. 2022, Bryonora 72: 45–46, 2023). I když je řazený mezi ohrožené druhy, zdá se, že bude buď jen přehlížený, nebo se začal šířit, neboť bývá v poslední době často nalézán nejen ve vyšších polohách severních Čech (např. Bryonora 69: 51–52, 2022), ale i v nižších polohách, např. na Třeboňsku (Bryonora 68: 45, 2021).

V Krkonoších se vyskytuje na více lokalitách především kolem Pece pod Sněžkou a Špindlerova Mlýna. Zaznamenán byl v Úpské jámě (Kučera et al. 2004b), Labském dole (Kučera et al. 2004a), na Labské a Pančavské louce (Bryonora 52: 38, 2013) nebo u Harrachova (Bryonora 70: 47, 2022). Lokalita u Lesní boudy je nově objevenou lokalitou z okolí Pece pod Sněžkou. Druh zde roste v rašelinné louce svazu *Caricion canescenti-nigrae* spolu s některými vzácnými druhy cévnatých rostlin jako *Dactylorhiza fuchsii* subsp. *fuchsii*, *Trientalis europaea* nebo *Oxycoccus palustris*. Na lokalitě expandují rašeliničky a je mírně pokleslá hladina vody. Naměřené pH vody bylo 5 a konduktivita vyjadřující minerální bohatost vody 62 µS/cm. Hloubka rašeliny na lokalitě se pohybuje mezi 80 a 105 cm. Populaci druhu by mohlo prospět alespoň občasné pokosení.

V Jizerských horách byla *Warnstorfia pseudostraminea* dokumentována například u Bedřichova v PR Klikvová louka a na více lokalitách v okolí Kořenova-Jizerky, např. v PR Černá jezírka (Bryonora 69: 51, 2022).

PODĚKOVÁNÍ

Petra Hájková byla podpořena dlouhodobým koncepčním rozvojem výzkumné organizace (RVO 67985939, Botanický ústav AV ČR).

LITERATURA

- AOPK ČR (2024): Nálezová databáze ochrany přírody. – <https://portal.nature.cz> [8. 3. 2024].
- Biedermann S. & Müller F. (2011): Neue und interessante Moosfunde aus Sachsen. – *Herzogia* 24: 385–388.
- Duda J. (1988): *Metzgeria fruticulosa* (Dicks.) Evans. – In: Duda J. & Váňa J., Rozšíření jätrověk v Československu – LII, Časopis Slezského muzea, ser. A, 37: 97–99.
- Kučera J. et al. (2017): Mechorosty zaznamenané v průběhu jarního bryologicko-lichenologického setkání na Pálavě v roce 2017. – *Bryonora* 60: 1–12.
- Kučera J., Kučerová V., Kubešová S., Holá E., Vicharová E., Štechová T. & Jandová J. (2011): Bryofloristický příspěvek z Tišnovska. – *Bryonora* 48: 4–10.

- Kučera J., Shaw B., Müller F., Berka T., Marková I. & Loskotová E. (2004a): Mechorosty zaznamenané během 17. bryologicko-lichenologických dnů v západních Krkonoších. – Bryonora 34: 15–22.
- Kučera J., Váňa J. & Hradílek Z. (2012): Bryophyte flora of the Czech Republic: updated checklist and Red List and a brief analysis. – Preslia 84: 813–850.
- Kučera J. & Vicherová E. (2019): *Cryphaea heteromalla* (Hedw.) Brid. – In: Ellis L. T. et al., New national and regional bryophyte records, 60, Journal of Bryology 41: 287.
- Kučera J., Zmrhalová M., Buryová B., Plášek V. & Váňa J. (2004b): Bryoflora of the Úpská jáma cirque and adjacent localities of the Eastern Krkonoše Mts. – Časopis Slezského zemského muzea, ser. A, 53: 143–173.
- Kučera J., Zmrhalová M., Shaw B., Košnar J., Plášek V. & Váňa J. (2009): Bryoflora of selected localities of the Hrubý Jeseník Mts summit regions. – Časopis Slezského zemského muzea, ser. A, 58: 115–167.
- Man M., Malíček J., Kalčík V., Novotný P., Chobot K. & Wild J. (2022): DaLiBor: Database of Lichens and Bryophytes of the Czech Republic. – Preslia 94: 579–605.
- Müller F. (2004): Verbreitungsatlas der Moose Sachsens. – Lutra Verlag, Tauer.
- NYBG (2024): Index Herbariorum. – Steere Herbarium, New York Botanical Garden, <http://sweetgum.nybg.org/science/ih/> [8. 3. 2024].
- Pospíšil V. (1991): Verbreitung und Gefährdungsgrad von Arten der Gattung *Rhynchostegiella* (B. S. G.) Limpr. in der Tschechoslowakei. – Acta Musei Moraviae, sci. nat., 76: 159–167.
- Pospíšil V. (1994): Mechorosty CHKO Bílé Karpaty. – Preslia 66: 163–189.
- Soldán Z. & Váňa J. (2002): Srovnání bryoflóry karů české části Šumavy. – Silva Gabreta 8: 117–142.
- Šmarda J. (1946): Výsledky bryogeografických studií na Moravě. Část I. – Časopis Moravského zemského musea, část přírodovědná, 30: 41–77.
- Váňa J. (1974): *Asterella ludwigii* (Schaeagr.) Limpr. – In: Duda J. & Váňa J., Die Verbreitung der Lebermoose in der Tschechoslowakei – XV, Časopis Slezského muzea, ser. A, 23: 23–25.
- Zmrhalová M. (1994): Seznam mechorostů sebraných v Jeseníkách během 7. bryo-lichenologických dnů. – Bryonora 14: 14–16.